

Ale Ildikó
festőművész, művészetpedagógus

„ A szeretet emeli föl az embert. ”
interaktív családi múzeumpedagógiai projekt

ARTtransfer-díj pályázat
Ludwig Múzeum
2024

Bemutakozás

Végzettség

2014 Moholy-Nagy Művészeti Egyetem, múzeumi menedzsment szakirányú továbbképzés
2000 Magyar Iparművészeti Egyetem, vizuális és környezet kultúra tanár, múzeumpedagógia szak
1997 Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola, rajz szakos tanár

Szakmai gyakorlat

1997-2001/2005 Két szegedi Alapfokú Művészetek Iskola grafika-festészet tanszakjának oktatója
2005-2009 magántanárként művészetpedagógia és grafika-festészet oktatás
2009-2018 REÖK, Szeged, képzőművészeti múzeumpedagógus, tárlatvezető
2015- Montázs Vizuális Műhely létrehozása, működtetése
2018- magántanárként művészetpedagógia, grafika-festészet oktatás
2018- Művek a vásznon c. művészetpedagógia utazó projekt elindítása és működtetése
2019-2020-2021- A zene és én I., II., III. és további társművészeti gyermekrajz projektek megvalósítása
2020- saját szervezésű múzeumpedagógiai foglalkozások megtartása vendég tárlatvezetőként-
Alföldi Galéria, Hódmezővásárhely

Aktuális pályázati téma *A szemlélődésen túl* cikkben jelent meg 2021-ben:

<https://magyarmuzeumok.hu/cikk/a-szemlelodesen-tul-a-cselekvo-tarlatnezo-parbeszed-a-befogadoval>
<https://www.aletelier.hu/megny.html>

Művészetpedagógiai pályaképem 27 évnyi kreatív és elhivatott munka eredményéből épült fel. Kortárs képzőművészeti alkotások vizuális üzenetét, az alkotói gondolkodást továbbítottam a résztvevők felé szakmai kompetenciáim birtokában 9 éven át a REÖK-ben – jelentős időszaként tartom számon ezeket az éveket. Múzeumpedagógiai információs napok, workshopok, konferencia szervezője voltam Szegeden és több ízben országos és nemzetközi szakmai konferenciák meghívott előadója. Tematikus intézményi projektjeim publikációi:

<http://stiluskommunikacio.eu/?p=4594>

<https://magyarmuzeumok.hu/cikk/ot-reok-gyerek-kor-csaladi-nap-muzeumpedagogiaja>

<https://magyarmuzeumok.hu/cikk/az-ido-tengeren>

<https://magyarmuzeumok.hu/cikk/ugras-a-napkorongig>

<https://magyarmuzeumok.hu/cikk/impulzusok-i>

<https://magyarmuzeumok.hu/cikk/impulzusok-ii>

<https://www.magyarmuzeumok.hu/cikk/impulzusok-iii>

<http://tiszatajonline.hu/?p=98267>

http://archiv.magyarmuzeumok.hu/muhely/3468_kozelitesek

http://archiv.magyarmuzeumok.hu/muhely/2706_kulturalt_gyereok

A PROJEKT

A projekt címe: „A szeretet emeli föl az embert.”

Interaktív családi múzeumpedagógiai projekt Tóth Menyhért festőművész alkotásaihoz

A projekt megvalósításának helyszíne: Hódmezővásárhely, Alföldi Galéria, Tóth Menyhért terem

Anyagi erőforrás: minimális költség, toll, ceruza, papírlapok szükségesek a kiállítótéri munkához

Előzmények

Megismertetni a közönséggel egy festőművész alkotásait, életének sajátosan drámai részleteit, különböző módszereket használni a befogadási folyamatban - a legszebb és legizgalmasabb művészetközvetítő feladatok egyike. Régióinkban a hódmezővásárhelyi és a kecskeméti múzeumok képzőművészeti gyűjteményében található meg Tóth Menyhért festőművész alkotásai. A 2000-es években láttam először műveit a kecskeméti Cifrapalota második emeleti kiállító terében. Nagy hatást gyakorolt rám a művész egyedi, senkihez nem hasonlítható festészete, színhasználata, festésmódja, témavilága és fehér korszakának asszociatív dimenzió. Elolvastam Supka Magdolna művészettörténész könyvét (Tóth Menyhért, Gondlatkiadó, 1990) és egyre több tanulmányt kerestem, majd később az internet segítségével még több elemzéshez, média anyaghoz jutottam. Elhatároztam, hogy utazó projekt formájában egy művészetbarát, kisebb létszámú csoporttal elmegyünk mindkét városba és feldolgozzuk festészetének lényegét, átgondoljuk alkotásainak esztétikai mibenlétét, újszerűségét, s mindezt gyakorlatorientált munkaformában tesszük.

Hogyan kapcsolódik Tóth Menyhért a kortárs festészethez?

Alapvető elvárásként jelentkezik egy kortárművészeti múzeum pályázati kiírásában, hogy az utóbbi 15 éves időszakot tekintsék a jelentkezők *kortársnak*. Mégis miért emelem be a művészt a pályázatomba?

Tóth Menyhért (1904-1980) festészetének elemei, úgymint, a faktúra, manualitás, nyomhagyás, monokromitás, színkivonás, a fehér színnélküliség, eltávolodás az antropomorf tradíciótól - kapcsolódnak a kortárs festészet problematikájához.

Földi Péter festőművész 1984-ben 35 évesen így nyilatkozik Tóth Menyhértről: „A kortárs festők közül Tóth Menyhértet szerettem a legjobban. Mikor a kiállítását láttam, az volt a benyomásom, hogy mindent elfestett előlem. Később megnyugodtam, hogy maradt még nekem is elég téma.” (Művészet, 1984. (25. évfolyam, 5. szám) 27-31. p.)

Interjú Schéner Mihály festőművésszel:

http://epa.niif.hu/02900/02931/00062/pdf/EPA02931_forras_2004_01_087-090.pdf

„- Híveinek tábora egyre gyarapodik. Ami számomra a leginkább szembetűnő, az az, hogy művészete mennyire modern, miközben formái az ősi kultúrák szobrait idézik.

- Mindent lekerekített, egyfajta prefolklorisztikus arche-formavilágot teremtett újra, egy olyan világot, amely leginkább a barlangművészettel rokon, az idollokkal Afrika és Óceánia művészetéhez áll közel. Az ősi rétegeket hozza napvilágra. Nem nemzeti, hanem a nemzeteket magába foglaló, a még egymástól nemzetivé el nem különültet, az archét, az ősfomákat jeleníti meg, formavilága mintha maga is szimbólum lenne.”

Pedagógia célkitűzés

Tóth Menyhért rendkívül egyedi festészetének és humánus személyiségjegyeinek érzékeltetése, megismertetése a két legfontosabb célkitűzésem volt a családi nap megvalósításakor. A művész emberszeretete, békességre törekvő létezése, együttműködésre kész, konfliktuskerülő viselkedése, áldozatvállalása példaértékűvé válhat bármely korosztály számára. Céлом volt, hogy a résztvevők képesek legyenek önálló döntéseket hozni, megfogalmazni és kimondani azokat, a verbalításra helyezni a hangsúlyt. Minden kérdés után mindenki válaszát meghallgatni. Önálló munkavégzés és partneri együttműködés, párbeszéd, érvelési technika, akár vita, szerepjáték alkalmazása. Fokozatos áttérés a passzív jelenlétből az aktív jelenlétké, az információ befogadástól, belső munkától a cselekvőbb jelenlétké, a szociális interakcióig, érzelmek kifejezéséig. Harmonikus, elmélyült és hangulatos partneri együttműködés, családi szeretet kifejeződése és megélése Tóth Menyhért képei által.

Módszer

Munkafolyamat

Az egyéniség

A művész életrajzának rövid ismertetése: lényeges fordulatok kiemelése; könyvből részletek felolvasása levelezésekből.

Ráhangolódás

Írásos feladat: a művek befogadására irányuló önálló munkavégzés; ismerkedés a tárlat anyagával; a teljes kollekció megtekintésére motivált látogatók több kérdésre is választ adtak.

Kérdések

Hányféle témát örökített meg a művész a képein?

Melyik kép közegében éreznéd jól magad?

Mi a legfontosabb azon a képen?

Hogyan hívja fel erre a néző figyelmét a művész?

Mi történik a képeken?

Minden képen történik valami?

Melyik kép színei vonzanak a legerősebben?

Melyik képet látod a legragyogóbbnak?

Hogyan hozza létre ezt a tiszta, fénylő hatást Tóth Menyhért?

Ha elindulsz egy ecsetnyom útján, mit láatsz?

Hogyan viszonyulsz Tóth Menyhért emberábrázolásához?

Léteznek ilyen arcú emberek a valóságban?

Miben hasonlítanak egymáshoz a művész portréábrázolásai?

Az arcok jellegének kialakításánál a vonal vagy színfelület erőteljesebb?

Milyen lelkiállapotokról és emberi tulajdonságokról árulkodnak az arcok?

Mit mondanál a barátodnak a festő stílusáról?

Szerepjáték

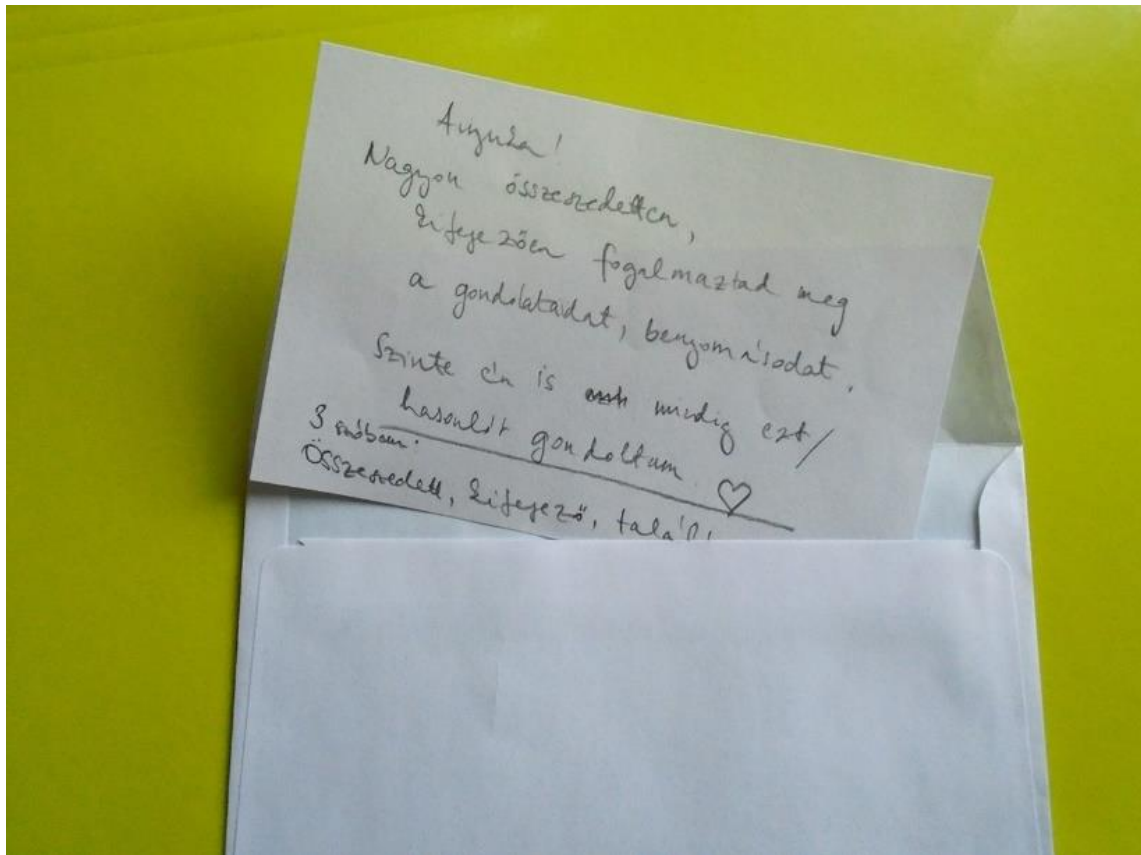
A testvérek szerepjátéka következik a Konyha c. kép előtt. A feladat: egyikőjük egy rádióriporter, és felkéri a tárlatnéző lányt egy beszélgetésre a képről. Én azt kérem tőle, hogy képmesélése legyen részletes, tárlatlátogatásra ösztönző és az elhangzottak alapján jelenjen meg a mű a rádióhallgatók szeme előtt. Felkészülési idő rendelkezésre állt, kicsit félszegen kezdik el a jelenetet, de hamar megtalálják magukat a helyzetben. A családtagok színházi produkcióként fogadják a gyerekek erős gesztusokkal létrehozott játékát.

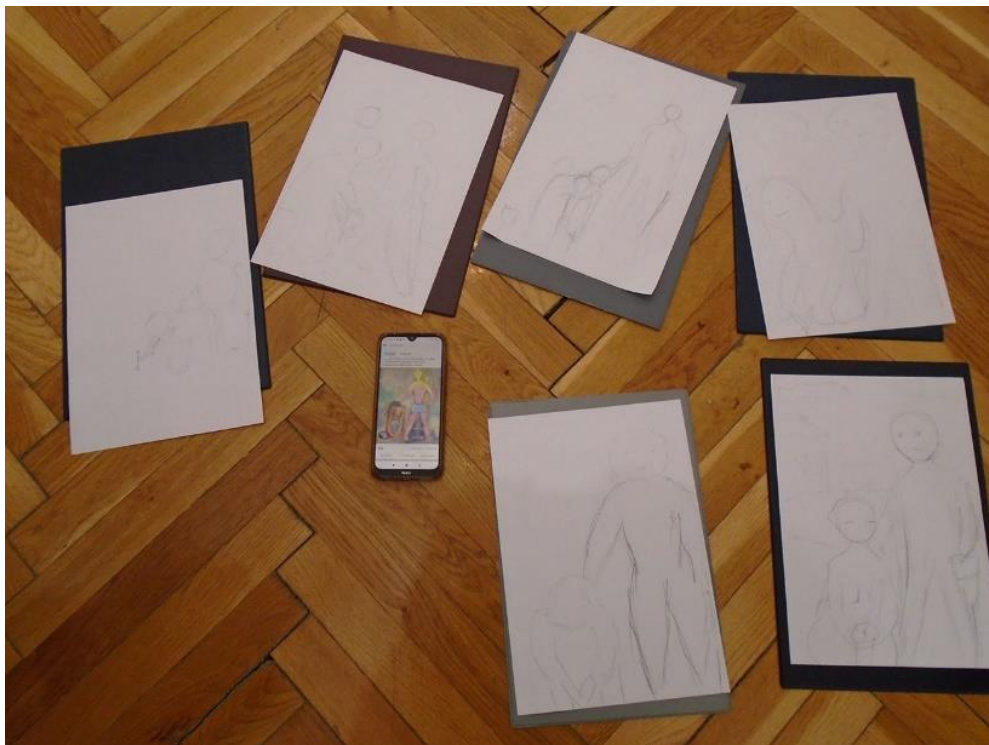

Üzenetek

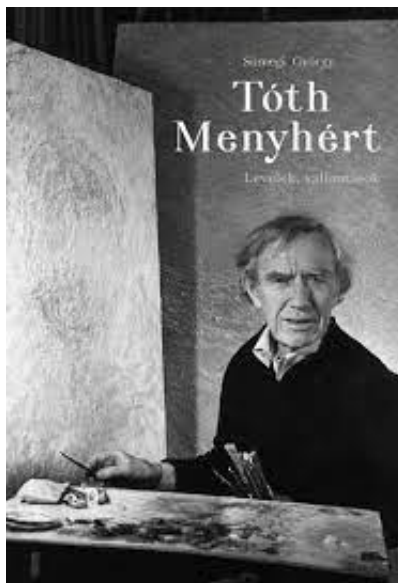
<https://magyarmuzeumok.hu/cikk/a-szemlelodesen-tul-a-cselekvo-tarlatnezo-parbeszed-a-befogadoval>

Eredmények bemutatása, nehézségek, program folytatása, összefoglalás, kommunikációs lap:
<https://magyarmuzeumok.hu/cikk/a-szemlelodesen-tul-a-cselekvő-tarlatnező-parbeszed-a-befogadóval>

Tóth Menyhért festőművész (1904-1980)
Kép forrása: internet

Sümegi György Tóth Menyhért Levelek, vallomások c. kötetének borítóképe, MMA kiadó Budapest, 2022

A projekt során alkalmazott módszerek ismertetése

Szakirodalom

Johan Idema

Hogyan látogassunk múzeumot

Tippek az igazán élvezetes látogatáshoz

Scolar kiadó, 2019

Dr. Vásárhelyi Tamás-Sinkó János

Múzeum az iskolatáskában

Nemzeti Tankönyvkiadó Rt. I. kiadás, 2004

Kurta Mihály-Pató Mária

I.Országos Múzeumandragógiai Konferencia válogatott anyaga

Miskolc-Szentendre, 2010

Kiadja a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Múzeumi Igazgatóság és a Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre

Frazon Zsófia

Múzeum és kiállítás Az újrarajzolás terei

Gondolat kiadó, PTE Kommunikáció-és Médiatudományi Tanszék, Budapest-Pécs, 2011

Martin Schuster

Művésztéléktan Képi kommunikáció-Kreativitás-Esztétika

Hungarian edition

Panem Kiadó, Budapest, 2005

Terry J. Fadem

A kérdés művészete

Kiadja a HVG Zrt., Budapest, 2009

Szóbeli ismeretközlés - a folyamat első részében művészettörténész kötetéből olvastam fel részleteket a művészeiről, amelyek hiteles információk, konkrét példákon keresztül nyújtott életrajzi ismereteket.

Írásbeli ismeretközlés - jegyzetelés, önálló munkavégzés a kiállító térben, azonnali véleményalkotásra és lényeglátásra ösztönöz, a kérdések átgondolása, értelmezése.

Kérdés - A kérdés-alkotásnál fontos, hogy fogalmazzunk egyszerűen, használjunk egyszerű mondatszerkezetet. Tömören, érthetően tegyük fel a kérdést, ami ne tartalmazza a választ rejtett módon sem. A műalkotások és a művész gondolkodásmódjának megértését segítő kérdések járják körbe a tematika, a technika, a stílus sajátosságait, jellegét.

Szerepjáték - A kiállítótéri munka során minden feltétel biztosított volt, hogy nyugodt körülmények között, ténylegesen családtagok társaságában, oldottan formálja meg szerepét a testvérpár. A riporter és tárlatnéző, képelemző szerepben a kommunikáció centrikus szerepalakítás ösztönző a gondolatok, a tudás azonnali kinyilvánítására és felvállalására, a kognitív képességek fejlesztését szolgálja.

Kommunikációs lap - Vizuális memória előhívására, élmény-émlékezésre motivál, egyfajta ellenőrzési mód, kérdésekkel a közös kulturális program részleteire tekintünk vissza, minőségellenőrzésre és önismeretre irányítja figyelmet, a visszacsatolás eredménye kölcsönösen hasznosítható mindkét fél javára.

